

نبض اقتصاد
را در دست بگیرید

چارشوک

رئیس سازمان برنامه و بودجه دولت چهاردهم اعلام کرد

مبلغ کالابریک
فعلا زیاد نمی‌شود

به گزارش تسنیم، حمید پورمحمدی، رئیس سازمان برنامه و بودجه دولت چهاردهم، در پاسخ به سوالی درباره احتمال تغییر در میزان کالابریک گفت: تاکنون موضوع خاصی درباره تغییر ارقام مطرح نشده و همچنان به همان مبلغ قبلی پایبند هستیم.

اظهارات این عضو تیم اقتصادی دولت چهاردهم در حالی است که از زمان حذف ارز ترجیحی ۲۸۵۰۰ تومانی کالاهای اساسی دردی ماه گذشته، مسئولان دولت وعده داده بودند هر سه ماه یک بار متناسب با افزایش تورم، مبلغ کالابریک را افزایش خواهند داد تا قدرت خرید مردم کم نشود.

بر اساس گزارش مرکز آمار تورم مواد غذایی در فروردین امسال نسبت به ماه مشابه سال قبل ۱۱۵ درصد و بر اساس گزارش بانک مرکزی ۱۰۳ درصد بوده است. یعنی قیمت همه انواع مواد غذایی نسبت به سال قبل به طور میانگین بیش از ۲ برابر شده است.

طبق گزارش مرکز آمار، هزینه خرید ۵۳ قلم مواد غذایی پرمصرف خانوارهای کشور در فروردین امسال به ۱۸ میلیون و ۲۰۰ هزار تومان رسید در حالی که در آذرماه سال گذشته یعنی قبل از حذف ارز ترجیحی ۲۸۵۰۰ تومانی، هزینه خرید همین ۵۳ قلم مواد غذایی ۱۲ میلیون و ۴۰۰ هزار تومان بود یعنی جمعا این ۵۳ قلم کالا ۵ میلیون و ۸۰۰ هزار تومان گران شده‌اند. بررسی‌ها نشان می‌دهد قیمت کالاهای مشمول سبد کالابریک

تا هفته گذشته ۶۰ درصد نسبت به قیمت قبل از حذف ارز ترجیحی ۲۸۵۰۰ تومانی افزایش یافته است. هزینه خرید ۱۲ قلم موجود در سبد کالابریک نسبت به قبل از حذف ارز ترجیحی، یک میلیون و ۶۰۰ هزار تومان گران شده در حالی که به مردم کالابریک یک میلیون تومانی داده می‌شود.

در شرایط کنونی اقتصاد کشور که با افزایش شدید قیمت اقلام اساسی و فشارهای تورمی همراه بوده است، حمایت از معیشت خانوارها به یکی از مهم‌ترین دغدغه‌های اجتماعی و مطالبات اصلی مردم تبدیل شده است.

با توجه به تأکيدات مکرر رئیس‌جمهور، مجلس شورای اسلامی و نهادهای ذی‌ربط بر لزوم حفظ قدرت خرید شهروندان، افزایش اعتبار کالابریک الکترونیکی نه تنها یک ضرورت اقتصادی، بلکه یک تعهد اخلاقی و اجرایی برای دولت به نظر می‌رسد. با این حال، سوال اصلی

که برای بسیاری از خانواده‌ها پیش آمده است این است که رقم نهایی این افزایش چقدر خواهد بود تا بتواند به درستی تورم و گرانی‌های اخیر را جبران کند.

افزایش ۳۰ درصدی قیمت ارز در ۱۳۰ روز فعالیت همتی

در حالی که همتی اعلام کرد نرخ ارز در چهار ماه اخیر فقط ۱۰ درصد افزایش یافته و آن را نشانه آرامش بازار ارز خواند، واقعیت چیز دیگری را نشان می‌دهد

ارز برخلاف سایر آمارها بر مبنای نمونه‌گیری یا آمارگیری محاسبه نمی‌شود، بلکه هر روز جلوی چشم مردم است و نمی‌توان واقعیت را از مردم پنهان کرد.

لازم به ذکر است روز دوشنبه قیمت دلار در بازار آزاد به ۱۸۲ هزار و ۴۰۰ تومان افزایش یافت که اگر این رقم را مبنای قرار دهیم، میزان افزایش قیمت ارز از زمان شروع به کار همتی در بانک مرکزی ۳۵ درصد می‌شود. اما همانطور که در ابتدای مطلب ذکر شد، قیمت ارز را روز یکشنبه که همتی آن اظهار نظر را کرد لحاظ کرده‌ایم.

بازار آزاد ۱۳۵ هزار و ۵۶۵ تومان بود که در ۲۰ اردیبهشت (زمان اظهار نظر جدید همتی) به ۱۷۵ هزار و ۸۸۰ تومان رسید. یعنی طی ۴ ماه و ۱۰ روزی که همتی رئیس کل بانک مرکزی شده، قیمت دلار در بازار آزاد ۳۰ درصد بالا رفته، نه ۱۰ درصد.

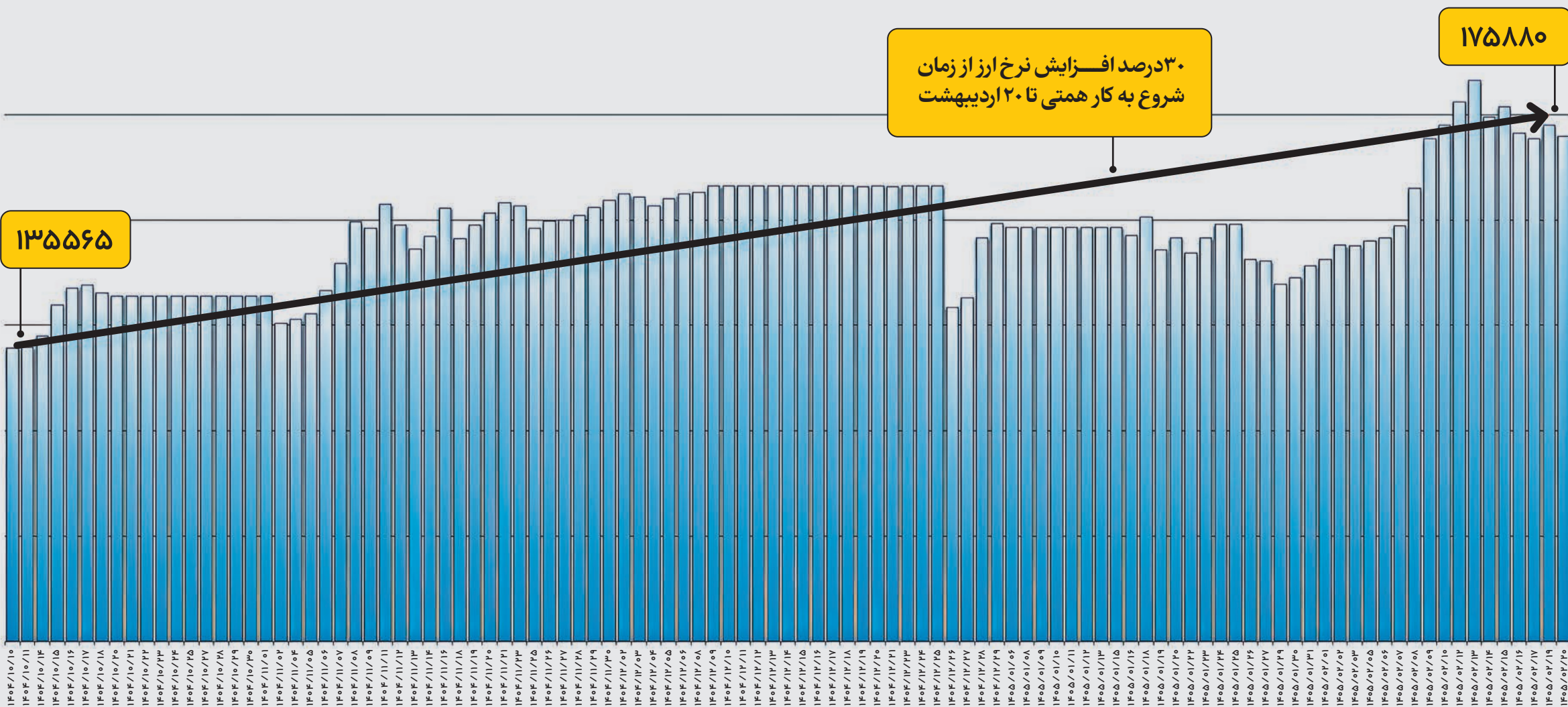
با توجه به جایگاه ریاست بانک مرکزی که از مهمترین دستگاه‌های اقتصادی و آماری کشور محسوب می‌شود، ارائه آمارهای خلاف واقع قطعاً موجب آرامش در بازارها نمی‌شود، بلکه سبب بی‌اعتمادی مردم به آمارهای مقامات رسمی خواهد شد؛ خصوصاً آن که نرخ

عبدالناصر همتی، رئیس کل بانک مرکزی دولت چهاردهم، در اظهار نظر جدید خود اعلام کرد که بازار ارز در آرامش است. او برای اثبات ادعایش گفت که قیمت ارز ۴ ماه پیش در دی‌ماه (زمان شروع به کار او در بانک مرکزی) ۱۶۰ هزار تومان بود و اکنون به ۱۷۵ هزار تومان رسیده که افزایش ۱۰ درصدی نشان می‌دهد و این نشاندهنده آرامش بازار ارز است. واقعیت اما چیز دیگری است و آمار ادعایی همتی کاملاً خلاف واقع است. در ۱۰ دی‌ماه که همتی رسماً به عنوان رئیس کل بانک مرکزی منصوب شد قیمت دلار در

۳۰ درصد افزایش نرخ ارز از زمان شروع به کار همتی تا ۲۰ اردیبهشت

۱۷۵۸۸۰

۱۳۵۵۶۵

باید به صورت شفاف درباره چارچوب‌های جدید نظارتی اطلاع‌رسانی کنند تا هم فضای کسب‌وکار دچار اختلال نشود و هم حقوق مصرف‌کننده محفوظ بماند چراکه کاهش نظارت در شرایط فعلی نه تنها کمکی به ساماندهی بازار نمی‌کند، بلکه می‌تواند زمینه‌سازی اعتمادی بیشتر و تحمیل هزینه‌های تازه به مصرف‌کننده شود.

به گفته وی، پیام این تحولات برای بازار آن است که شرایط از ثبات کافی برخوردار نیست و همین مسئله می‌تواند بر تصمیم‌گیری خریداران و فعالان اقتصادی اثرگذار باشد.

این کارشناس صنعت خودرو با اشاره به تشدید بی‌ثباتی در شیوه‌های فروش خودرو طی ۶ ماه گذشته می‌گوید: بخش عمده خودروهای تولیدی کشور، به‌ویژه در قالب پیش‌فروش، مشمول شرایطی هستند که می‌تواند فشار بیشتری به مصرف‌کننده وارد کند.

وی با بیان اینکه با توجه به ساختار فعلی فروش در صنعت خودرو، می‌توان گفت بخش قابل توجهی از بازار را دربر می‌گیرد ادامه می‌دهد: پیش‌فروش‌ها که معمولاً حدود ۸۰ درصد خودروهای تولیدی کشور را شامل می‌شوند، بیش از سایر روش‌ها تحت تأثیر این وضعیت قرار دارند.

وی تأکید می‌کند: در ۶ ماه گذشته، هم‌زمان با تشدید تورم، برخی خودروسازان واردکنندگان به تدریج شرایط معاملات را تغییر داده‌اند و در مواردی پس از عقد قرارداد یا دریافت وجه، قیمت‌های جدیدی را به خریداران تحمیل کرده‌اند و این در حالی است که بسیاری از مردم به دلیل نیاز و نبود گزینه جایگزین، ناچار به پذیرش این شرایط شده‌اند. کابایی درباره اثر این مصوبه بر قیمت خودرو در بازار می‌گوید: آزادسازی قیمت در فروش کارخانه‌ای ممکن است در کوتاه‌مدت نوعی هیجان روانی در بازار ایجاد کند، اما بازار آزاد خودرو اساساً تابع واقعیت‌های اقتصادی و به‌ویژه نرخ از است و با بخشنامه و دستور تغییر محسوسی نمی‌کند: تأثیر اصلی این تحولات بیش از آنکه متوجه بازار آزاد باشد، بر رفتار مصرف‌کننده در خرید مستقیم از خودروساز یا واردکننده است؛ به عبارت دیگر، این تغییرات باعث افزایش نااطمینانی خریدار، تضعیف اعتماد و تحمیل تنش بیشتر به مردمی می‌شود که از مسیر رسمی اقدام به خرید خودرو می‌کنند.

فروش قطعی نباید تعبیر کند

این کارشناس صنعت خودرو با انتقاد از اختلاط دو موضوع متفاوت در سیاست‌گذاری‌های می‌گوید: یک بحث، اشکال اساسی قیمت‌گذاری دستوری فعلی است که از نظر کارشناسی نیز مبنای دقیقی ندارد. می‌توان درباره اصلاح یا آزادسازی آن بحث کرد؛ اما بحث دیگر، حقوق خریدار در قراردادهای قطعی یا پیش‌فروش است که نباید مخدوش شود.

عرضه شده باشند، فروشنده دیگر حق افزایش قیمت ندارد؛ حتی اگر بعداً نرخ از یا سایر متغیرهای اقتصادی دچار نوسان شود. همچنین در پیش‌فروش نیز به میزانی که مشتری وجه پرداخت کرده، نباید قیمت آن بخش تغییر کند. این دو موضوع در عمل با یکدیگر خلط شده‌اند و به جای اصلاح ریشه‌ای، نظارت‌ها کاهش یافته است.

کابایی درباره اینکه آیا این شرایط شامل خودروهای ثبت‌نام‌شده قبلی نیز می‌شود یا نه می‌گوید: در این زمینه هنوز شفاف‌سازی کافی صورت نگرفته و همین مسئله بر نگرانی خریداران افزوده است تا زمانی که نهادهای مسئول توضیح روشن و رسمی ارائه نکنند، ابهام در بازار و اضطراب در میان متقاضیان ادامه خواهد داشت.

خرینرگار ایرنا برای اطلاع از جزئیات مصوبه اخیر شورای رقابت و رفع نگرانی خریداران خودرو تماس‌های مکرری را با مسئولان سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان و اعضای شورای رقابت داشت اما تا زمان انتشار این گزارش حاضر به ارائه توضیحات بیشتر در این زمینه نشدند.

مصوبات خودرویی؛ علیه مردم و به کام مونتاژکاران

گزارش

اما درباره خودروهایی که تاریخ تحویل آن‌ها پیش از ابلاغ مصوبه و دو چار تأخیر شده‌اند، وضعیت پیچیده‌تر است و ممکن است همچنان مشمول قوانین قبلی یا تعهدات قبلی فروشنده باشند، اگرچه در عمل مشاهده شده که این تمایز همیشه رعایت نمی‌شود.

بسیاری از کارشناسان صنعت خودرو معتقد هستند که این مصوبه در شرایط فعلی، کاهش نظارت‌ها بدون ایجاد شفافیت کافی، به ضرر مصرف‌کننده است. حتی در صورت وجود تعادل در تحویل خودرو، قانون باید تا حد امکان حقوق خریدار را حفظ کند و مصوبه اخیر در این زمینه ابهاماتی جدی دارد و منافع مصرف‌کننده در این شرایط به خوبی لحاظ نشده است.

انتقاد از ابهامات مصوبه اخیر شورای رقابت؛ حذف نظارت بدون شفاف‌سازی

اما در نهایت این تصمیم جدید شورای رقابت که تحلیلگران بازار خودرو آن را انتقال تورم از تولیدکننده به مصرف‌کننده ارزیابی می‌کنند، به طور حتم بازار خودرو را دستخوش تغییرات قیمتی خواهد کرد و اینجاست که نهادهای نظارتی و تصمیم‌گیر باید برای صیانت از حقوق مصرف‌کنندگانی که بار تورم بردوش آنها نهاده شده، فکر اساسی کنند.

در این پیوند، امیرحسین کابایی کارشناس صنعت خودرو در گفت‌وگوی اختصاصی با خبرنگار اقتصادی ایرنا، با اشاره به شرایط خاص اقتصادی کشور تأکید می‌کند که هرگونه تسهیل در فضای کسب‌وکار باید هم‌زمان با حفظ حداقل‌های نظارتی برای صیانت از حقوق مصرف‌کننده باشد، در شرایطی که کشور با تورم روبه‌روست و محاسبات اقتصادی فعالان بازار به دنبال مداوم دو چار تغییر می‌شود، طبیعی است که دولت به دنبال تسهیل فضای کسب‌وکار باشد؛ اما این موضوع نباید به معنای حذف یا تضعیف نظارت‌ها تلقی شود.

وی اضافه می‌کند: پیش از این، منطق پیش‌فروش خودرو به این صورت بود که اگر مشتری ۵۰ درصد مبلغ خودرو را به عنوان پیش‌پرداخت به شرکت خودروساز پرداخت می‌کرد، حداقل قیمت آن بخش تثبیت می‌شد و تغییرات احتمالی تنها شامل بخش باقی‌مانده می‌شد؛ اما در مصوبه اخیر شورای رقابت، به نظر می‌رسد همین چارچوب نیز دستخوش تغییر شده و ابهامات زیادی درباره نحوه نظارت وجود دارد.

این کارشناس خودرو با اشاره به برخی گزارش‌های دریافتی از بازار می‌گوید: مواردی مشاهده شده که برخی واردکنندگان پیش از عید، خودرو را به صورت نقدی و با عنوان «فروش قطعی» عرضه

شورای رقابت به تازگی در مصوبه‌ای ضمن کاهش نظارت‌ها بر فعالیت مونتاژکاران، خودروهای مونتاژی را از مشمول دستورالعمل قیمت‌شورا برداشته است

مصوبه‌ای که به نفع مونتاژکاران و به ضرر مصرف‌کنندگان نهایی خودرو است.

شورای رقابت در مردادماه سال ۱۴۰۰ طی مصوبه ۴۲۳ اعلام کرده بود که چنانچه مراجع ذیصلاح در رابطه با خودروهای انحصاری مشمول دستورالعمل قیمت‌شورا، با پیش‌فروش خودرو موافقت کنند به نسبت مبلغ پرداختی بابت پیش‌پرداخت، هر مشتری درصدی از قیمت رسمی خودرو در در زمان ثبت‌نام (نسبت به قیمت کارخانه) پرداخت کرده‌اند در این صورت سهمی از خودرو که پیش‌پرداخت آن قبلاً انجام شده بود، مشمول هیچگونه تورم قیمتی احتمالی نمی‌شود و صرفاً بقیه سهم باقیمانده مشمول تورم بخشی احتمالی خواهد بود.

این مصوبه نهایت در هشتم اردیبهشت‌ماه امسال در جلسه هشتم و سی و ششم شورای رقابت مورد اصلاح و بازنگری قرار گرفت در این مصوبه اخیر آمده است: «با توجه به تغییرات قابل ملاحظه در شرایط اقتصادی کشور و تغییرات ناگهانی و قابل ملاحظه نرخ ارز، وابستگی بالای تولید خودروهای مونتاژی به ارز و لزوم تغییر دامنه شمول مصوبه ۴۲۳ شورای رقابت، مصوبه اخیرالذکر و اصلاحات بعدی آن از تاریخ ابلاغ این مصوبه، در موضوع پیش‌فروش خودروهای مونتاژی ملاک عمل نخواهد بود.»

بررسی‌های خبرنگار ایرنا نشان می‌دهد که این مصوبه تنها شامل مونتاژکاران نمی‌شود، بلکه خودروسازان داخلی نیز در برخی مدل‌ها که فرآیند مونتاژ را طی می‌کنند، مشمول این وضعیت خواهند بود. به عنوان مثال، خودروهایی مانند ۵۵۵X که مونتاژی هستند، در دایره این تغییرات قرار می‌گیرند؛ اما خودروهایی که تا حد زیادی فرآیند داخلی‌سازی را طی کرده‌اند، مانند مدل‌هایی چون سهند، تارا و حتی برخی مدل‌های کرمان موتور که داخلی‌سازی شده‌اند مانند ۴Z، لزوماً مشمول این مصوبه نمی‌شوند. این تفکیک بر اساس اعلام وزارت صمت مبنی بر «خودروی داخلی» یا «مونتاژی» بودن صورت می‌گیرد. پیگیری‌های ایرنا از نهادهای مسئول در حوزه قیمت‌گذاری خودرو نشان می‌دهد که این مصوبه از زمان ابلاغ آن لازم‌الاجراست؛ بنابراین، خودروهایی که موعد تحویل آن‌ها پس از تاریخ ابلاغ بوده و دو چار تأخیر شده‌اند، مشمول قواعد جدید خواهند بود؛

اخبار

اقتصاد دویی روبه نزول است

✂️ اخراج دسته‌جمعی کارگران پاکستانی از امارات که در واکنش به تلاش اسلام‌آباد برای پایان جنگ با ایران صورت گرفت، به از دست رفتن نزدیک به ۲ میلیون نیروی کار ارزان منجر شده و تصویر «مقصد امن سرمایه و کار خارجی» امارات را برای همیشه تخریب کرده است. روزنامه نیویورک تایمز قاش کرده که امارات متحده عربی که در جریان درگیری‌های اخیر هدف حملات ایران قرار گرفته بود، از پاکستان انتظار محکومیت شدید ایران را داشته است؛ اما اسلام‌آباد مسیر متفاوتی برای ایفای نقش واسطه میان ایران و آمریکا برای پایان دادن به جنگ را انتخاب کرد.

بازیس گیری وام ۳.۵ میلیارد دلاری

نخستین ضربه اقتصادی امارات به پاکستان در فروردین ماه ۱۴۰۵ رقم خورد. امارات که از سال ۲۰۱۸ میلغ ۳.۵ میلیارد دلار به پاکستان وام داده بود، به طور ناگهانی خواستار بازپرداخت فوری کل این مبلغ شد. این تصمیم در شرایطی گرفته شد که ذخایر ارزی پاکستان حدود ۱۶ میلیارد دلار بود. بازپرداخت این وام به معنای کاهش یک‌پنجم ذخایر ارزی این کشور بود. دولت پاکستان در تاریخ ۲۳ آوریل ۲۰۲۶ موفق شد این وام را با کمک عربستان سعودی تسویه کند.

اخراج جمعی کارگران پاکستانی؛ بدون پول و بدون دسترسی به حساب‌های بانکی هم‌زمان با بازبیس‌گیری وام، موج دوم فشار با اخراج گسترده کارگران پاکستانی آغاز شد. نیویورک تایمز به نقل از بیش از ۲۰ کارگر شیعه پاکستانی که در شرکت‌های اماراتی مشغول به کار بودند، گزارش داده که همه آن‌ها در ماه گذشته به طور ناگهانی دستگیر، بازداشت و سپس از امارات اخراج شده‌اند.

جزئیات این اخراج‌ها نشان می‌دهد که کارگران پاکستانی ابتدا از محل کار خود بدون هیچ اطلاع قبلی بازداشت شده‌اند. آن‌ها سپس به مراکز بازداشتی مانند زندان «العویبر» در دویی منتقل شده‌اند. در این مراکز، تلفن همراه و مدارک هویتی آن‌ها مصادره شده است.

مهم‌ترین و تلخ‌ترین بخش این ماجرا، عدم دسترسی این کارگران به حساب‌های بانکی خود بوده است. به گزارش نیویورک تایمز، این افراد بدون اینکه کوچک‌ترین فرصتی برای برداشت پول و پس‌انداز خود از بانک‌های امارات پیدا کنند، با همان لباس شخصی و تنها با چند مدرک ضروری به پاکستان بازگردانده شده‌اند. آن‌ها حتی موفق نشده‌اند میزان دقیق موجودی حساب خود را مطلع شوند یا وکالتی برای برداشت پول هایشان به خانواده‌هایشان بدهند.

یکی از اخراج‌شدگان به نام «علی حمزه» ۲۵ ساله که مسئول امنیت یک شرکت بزرگ لجستیک در امارات بود، به نیویورک تایمز گفته است که در ۱۳ آوریل در دفتر کارش توسط مأموری بازداشت، به مرکز بازداشت العویبر منتقل و در ۲۱ آوریل اخراج شده است. او نیز مانند دیگران فرصت برداشت پول خود را نداشته است.

یک آژانس تاکسی ۴۷ ساله اهل شمال غرب پاکستان به این روزنامه گفته است: «هیچ دلیلی به ما نمانگفتند؛ اما ما فهمیدیم. تنها جرم ما این بود که شیعه هستیم.»

کارگران اخراج‌شده تنها مدرک کتبی که نشان‌دهنده اخراجشان است، مدرکی از کنسولگری پاکستان در دویی با عنوان «زندانی/فراری» دریافت کرده‌اند. این مدرک تقریباً هرگز به جای هرگونه حکم قانونی نشان‌دهنده رویکرد غیرانسانی امارات در قبال کارگرانی است که سال‌ها برای پیشرفت این کشور زحمت کشیده‌اند.

رهبران شیعه پاکستان تخمین می‌زنند از اواسط آوریل تاکنون هزاران نفر از جامعه ۳۵ میلیونی شیعیان این کشور از امارات اخراج شده‌اند. یک روحانی مرتبط با یک سازمان سیاسی شیعه در اسلام‌آباد به نیویورک تایمز گفته است که حدود ۵۰۰۰ خانواده به عنوان متاثر از این اخراج‌ها ثبت‌نام کرده‌اند. هشت صاحب کسب‌وکار مقیم امارات نیز به نیویورک تایمز تأیید کرده‌اند که چندین کارمند پاکستانی آن‌ها در هفته‌های اخیر اخراج شده‌اند.

پیامدهای منفی این اقدامات برای خود امارات

در حالی که امارات تصور می‌کند با این اقدامات به پاکستان فشار می‌آورد، اما کارشناسان اقتصادی می‌گویند خود این کشور بیشترین آسیب را خواهد دید:

نخست، از دست دادن نیروی کار ارزان و ماهر: نزدیک به ۲ میلیون کارگر پاکستانی ستون فقرات اقتصاد خدماتی و ساختمانی امارات را تشکیل می‌دهند. اخراج آن‌ها به معنای ایجاد خلأ شدید نیروی کار است که جایگزینی آن در کوتاه‌مدت تقریباً غیرممکن بوده و می‌تواند به تعطیلی پروژه‌های ساختمانی و افزایش هزینه‌های نیروی کار منجر شود. دوم، تخریب چهره بین‌المللی و کاهش جذب سرمایه: اخراج دسته‌جمعی کارگران و بلوکه کردن حساب‌های بانکی آن‌ها، پیام روشنی به سایر نیروهای کار خارجی ارسال کرده است. سرمایه‌گذاران پیش از ورود به امارات این سؤال را خواهند پرسید که آیا امنیت سرمایه‌گذاری و حساب‌های بانکی در این کشور تضمین شده است یا خیر. این موضوع می‌تواند به فرار سرمایه و کاهش چشمگیر سرمایه‌گذاری خارجی منجر شود.

سوم، از دست دادن نفوذ در پاکستان: به نفع عربستان؛ اقدام امارات در بازبیس‌گیری وام و اخراج کارگران، عملاً پاکستان را به سوی عربستان سعودی فراری داد. ریاض با تقریباً ۳ میلیارد دلار و تمدید وام ۵ میلیارد دلاری، گام بلندی برای جذب اسلام‌آباد به مدار خود برداشت و نفوذ امارات در یکی از مهم‌ترین کشورهای جهان اسلام کاهش یافت.

چهارم تشدید رقابت با عربستان سعودی: این بحران در بستر رقابت‌های قدیمی امارات و عربستان رخ داده است. تحلیلگران معتقدند امارات با این اقدامات، عملاً عربستان را که متحد سنتی پاکستان است، پیش از پیش علیه خود تحریک کرده است.

پنجم آسیب به صنعت گردشگری و سرمایه‌گذاری خارجی: امارات سال‌ها به عنوان «مقصد امن نیروی کار و سرمایه خارجی» بازاریابی می‌شد. اقدام اخیر، پیامد مستقیم برای صنعت گردشگری و جذب سرمایه‌ای از کشورهای دیگر مانند هند، بنگلادش و فیلیپین خواهد داشت که اکنون نگران امنیت سرمایه‌ی و شغل شهروندان خود هستند.

جهش ۷۰۰ درصدی قیمت سیب‌زمینی در اروپا با بحران تنگه هرمز

می‌شوند، نه سیب‌زمینی‌هایی که پیش‌تر تحت قرارداد‌های با قیمت ثابت میان تولیدکنندگان و فرآوری‌کنندگان پوشش داده شده‌اند.

اگرچه این قیمت بالاتر از مقادیر منفی مشاهده‌شده در بازارهای ثانویه است، بسیاری از تولیدکنندگان همچنان آن را از نظر مالی پایدار نمی‌دانند چراکه هزینه‌های تولید شامل سوخت، کود، انبارداری و برق به‌طور قابل توجهی افزایش یافته است. تضاد میان ضعف قیمت‌های فیزیکی و جهش شدید شاخص‌های مالی، با تازبات‌دهنده تفاوت میان بازارهای معاملاتی کالا و نزحیره واقعی تأمین کشاورزی است.

بازارهای مالی می‌توانند نسبت به نوسانات، انتظارات درباره برداشت‌های آینده، ریسک‌های آب‌وهوایی، تقاضای صادراتی یا احتمال اصلاح عرضه و کاهش شدیدی نشان دهند، حتی در شرایطی که موجودی فیزیکی فعلی همچنان بیش از حد است.

به بیان دیگر، جهش درصدی ابزارهای مالی مرتبط با سیب‌زمینی به این معنا نیست که سیب‌زمینی ناگهان در اروپا گران شده است، بلکه نشان‌دهنده نوسان در بازاری است که در تلاش است شرایط آینده مرتبط با بی‌ثباتی کنونی را قیمت‌گذاری کند.

موردی، تولیدکنندگان عملاً برای انتقال یا دفع موجودی مازاد خود از مزارع، هزینه حمل‌ونقل یا امحا پرداخت می‌کنند. قیمت مرجع ۱۸،۵ یورو عموماً به سیب‌زمینی‌های «خرید آزاد» اشاره دارد که در بازار آزاد فروخته

و قیمت‌های مزرعه به شدت کاهش یافت. گزارش شده است که برخی سیب‌زمینی‌های با کیفیت پایین‌تر که برای خوراک دام یا مصارف صنعتی در نظر گرفته شده بودند، با قیمت‌های بسیار پایین‌ی یا حتی منفی معامله شده‌اند. در چنین

شرایط آب‌وهوایی مساعد نیز به برداشت‌هایی کم‌سابقه و بسیار بزرگ منجر شد که مازاد قابل توجهی در سراسر بازار اروپا ایجاد کرد. در نتیجه، شرکت‌های فرآوری کننده و صادرکنندگان در جذب این حجم از عرضه با مشکل مواجه شدند

✂️ جنگ ایران و بسته شدن تنگه هرمز، موجب افزایش بیش از ۷۰۰ درصدی قیمت سیب‌زمینی در اروپا شد.

به گزارش یورونیوز، قیمت قراردادهای مرتبط با معاملات سیب‌زمینی اروپا به دلیل سفته‌بازی در فضای پر نوسان ناشی از جنگ آمریکا و اسرائیل علیه ایران و بسته شدن تنگه هرمز، طی چند هفته اخیر بیش از ۷۰۰ درصد افزایش یافته است. بر اساس این گزارش، اگرچه بازار اروپا با مازاد عرضه سیب‌زمینی مواجه است، اما قراردادهای اختلاف قیمت (CFD) که شاخص بازار این کالا است، در کمتر از یک ماه حدود ۷۰۵ درصد رشد قیمت را تجربه کرده‌اند.

از ۳۱ آوریل، هزینه هر صد کیلوگرم از حدود ۲،۱ یورو به رقم خیره‌کننده ۱۸،۵ یورو افزایش یافته است. با این حال، این قیمت در واقع همچنان در مقایسه با سطح بازار سیب‌زمینی در دو سال گذشته بسیار پایین محسوب می‌شود. دلیل این موضوع آن است که بازار فیزیکی اروپا در حال حاضر با مازاد عرضه گسترده روبه‌روست.

پس از کمبودها و قیمت‌های بالای فصل‌های گذشته، کشاورزان در کشورهای اروپایی از جمله بلژیک، هلند، فرانسه و آلمان سطح زیر کشت را به‌طور قابل توجهی افزایش دادند.

جنگ ایران تصویر پناگاه امن سرمایه در دوی بی را مخدوش کرد

علی یزدانی

جنگ ایران، تصویر دوی بی به‌عنوان پناگاه امن سرمایه و مرکز مالی باثبات در خلیج فارس را با یکی از جدی‌ترین آزمون‌های خود روبه‌رو کرده است. بر اساس گزارش دویچه وله، حملات موشکی و پهپادی ایران به اهدافی در کشورهای حاشیه خلیج فارس، در آغاز حدود ۱۲۰ میلیارد دلار از ارزش بازارهای سهام دوی بی و ابوظبی کاست، ضریب اشغال هتل‌های دوی بی را از سطح معمول ۷۰ تا ۸۰ درصد به حدود ۲۰ درصد رساند و پروازهای فرودگاه بین‌المللی دوی بی را نزدیک به دوسوم کاهش داد. هم‌زمان، بخشی از ثروتمندان و سرمایه‌گذاران بزرگ، دارایی‌های بلندمدت خود را به مراکز ماندن سوئیس و سنگاپور منتقل کرده‌اند. با وجود اینکه دوی بی پیش از جنگ با رشد ۴۰۷ درصدی تولید ناخالص داخلی در ۹ ماه نخست ۲۰۲۵ و ورود ۹۸۰۰ میلیون‌ج‌دید با ۶۳ میلیارد دلار ثروت تازه، در اوج رونق قرار داشت، تداوم نااطمینانی می‌تواند جایگاه این شهر را در بازار سرمایه،

گردشگری و املاک منطقه با چالش روبه‌رو کند.

به گزارش مسیر اقتصاد دوی بی دهه‌های گذشته کوشیده بود خود را به‌عنوان جزیره‌ای باثبات در منطقه پرتنش غرب آسیا معرفی کند؛ شهری که سرمایه‌گذاران بزرگ، مدیران شرکت‌ها و خانواده‌های ثروتمند بتوانند سرمایه خود را در آن نگهداری کنند، کسب‌وکارهایشان را اداره کنند و برای آینده بلندمدت با اطمینان برنامه‌ریزی کنند. این تصویر، یکی از پایه‌های اصلی رشد اقتصادی دوی بی بود و به این امارت اجازه داد در کنار نقش تجاری و گردشگری، به یکی از مهم‌ترین مراکز مالی خلیج فارس تبدیل شود؛ اما جنگ ایران این تصویر ساخته‌شده را با چالشی جدی مواجه کرده است. حملات موشکی و پهپادی ایران به اهدافی در کشورهای حاشیه خلیج فارس، شوک اقتصادی قابل توجهی در منطقه ایجاد کرد و در همان ابتدای بحران، بازارهای سهام دوی بی و ابوظبی حدود ۱۲۰ میلیارد دلار از ارزش خود را از دست دادند. هم‌زمان، گردشگری دوی بی نیز به‌شدت آسیب دید؛ ضریب اشغال هتل‌ها که در شرایط عادی حدود ۷۰ تا ۸۰ درصد بود، به حدود ۲۰ درصد سقوط کرد و تعداد پروازهای ورودی و خروجی فرودگاه بین‌المللی دوی بی نیز نزدیک به دوسوم کاهش یافت.

زدید درباره جایگاه امن دوی بی بعد از جنگ ایران

با وجود آغاز آتش بس شکستنده و نشانه‌هایی از بازگشت تدریجی پروازها، گردشگری و سفرهای کاری، محله پهپادی تازه ایران به مجموعه نفتی فقیهه بار دیگر یادآوری کرد که هرچه تقابل واشنگتن و تهران طولانی‌تر شود، تهدید بزرگ‌تری متوجه شهرت دوی بی به‌عنوان مرکز جهانی کسب‌وکار خواهد شد. پرسش اصلی برای سرمایه‌گذاران این است که آیا دوی بی همچنان می‌تواند جایگاه خود را به‌عنوان پناگاه امن سرمایه حفظ کند یا باید بخشی از این جایگاه را به مراکز مالی دیگری واگذار کند.

برخی از افراد دارای ثروت بالا که در سال‌های گذشته دوی بی را به‌عنوان محل زندگی، سرمایه‌گذاری و مدیریت دارایی انتخاب کرده بودند، اکنون در این تصویر تیره کرده‌اند. بسیاری از آنان به جای خروج کامل از دوی بی، بخشی از دارایی‌های خود را به دو مرکز مالی مهم دیگر، یعنی سنگاپور و سوئیس، منتقل کرده‌اند. مشاوران ثروت در هر دو کشور از افزایش قابل توجه درخواست‌ها از سوی مشتریان مستقر در دوی بی خبر داده‌اند و بانکداران خصوصی سوئیس انتظار دارند ده‌ها میلیارد دلار سرمایه جدید از کشورهای حاشیه خلیج فارس وارد این کشور شود.

سنگاپور و سوئیس؛ دو مقصد متفاوت برای سرمایه‌های نگران

سنگاپور و سوئیس در ظاهر رقیب دوی بی به نظر می‌رسند، اما هر کدام گروه متفاوتی از سرمایه‌گذاران را جذب می‌کنند. سنگاپور بیشتر برای سرمایه‌های آسیایی جذاب است و به‌ویژه خانواده‌های ثروتمند از کشورهای مانند چین، هند و اندونزی را هدف قرار می‌دهد. این کشور سال‌ها پیش الگویی را توسعه داد که دوی بی بعد‌ها از آن الهام گرفت؛ ایجاد زیست‌بومی پیشرفته برای «دفاتر خانوادگی»؛ یعنی نهادهای خصوصی که مدیریت سرمایه، برنامه‌ریزی مالیاتی و انتقال ثروت میان نسل‌ها را برای خانواده‌های ثروتمند انجام می‌دهند.

سوئیس اما بر سنت دیرینه بانکداری خصوصی، بی‌طرفی سیاسی و امنیت ساختاری خود تکیه دارد. برای بسیاری از سرمایه‌گذارانی که می‌خواهند بخشی از دارایی خود را از دوی بی خارج کنند، انتخاب میان سنگاپور و سوئیس به نوعی انتخاب میان رشد و حفظ سرمایه است. سنگاپور برای بهره‌گیری از رشد اقتصادی آسیا جذابیت دارد، اما سوئیس همچنان یکی از اصلی‌ترین نقاط اتکای جهان برای حفظ سرمایه در دوره‌های نااطمینانی ژئوپلیتیکی به شمار می‌رود.

بازار املاک دوی بی زیر فشار نااطمینانی

فراتر از رکود کوتاه‌مدت، جنگ می‌تواند جذابیت بلندمدت دوی بی برای مهاجران، شرکت‌ها و سرمایه‌گذاران را نیز تهدید کند. سبک زندگی جهانی، امنیت نسبی، زیرساخت‌های مدرن و فضای تجاری باز، در سال‌های گذشته به رونق بازار املاک دوی بی کمک کرده بود. قیمت ویلاها و لوکس از زمان همه‌گیری کرونا تا پایان سال ۲۰۲۴ تقریباً دو برابر شد و املاک به یکی از نمادهای اصلی رونق اقتصادی دوی بی تبدیل شد. اکنون اما نگرانی درباره آینده این بخش افزایش یافته است. براساس گزارش بلومبرگ، ارزش کل معاملات مسکونی دوی بی در ماه مارس نسبت به ماه قبل نزدیک به ۲۰ درصد کاهش یافت و به حدود ۱۰۰۰ میلیارد دلار رسید. هم‌زمان، برخی پرواورد‌ها از سوی Citi Research و شرکت مشاوره محل اصلاک Knight Frank نشان می‌دهد بازار املاک دوی بی ممکن است با اصلاح قیمتی ۷ تا ۱۵ درصدی روبه‌رو شود.

با این حال، بیشتر ثروتمندان بزرگ هنوز دوی بی را ترک نکرده‌اند. آنچه در حال رخ دادن است، بیشتر شبیه تنوع بخشی به دارایی‌هاست. بسیاری از سرمایه‌گذاران، کسب‌وکار عملیاتی و بخشی از دارایی‌های مرتبط با سبک زندگی خود را در امارات نگه می‌دارند، اما ثروت بلندمدت، دارایی‌های امن‌تر و در مواردی محل اقامت دوم خود را به سوئیس یا سنگاپور منتقل می‌کنند. در چنین الگویی، دوی بی همچنان محل زندگی و فعالیت تجاری باقی می‌ماند، اما دیگر تنها نقطه اتکای سرمایه‌گذاران بزرگ نیست. جنگ در شرایطی جایگاه دوی بی را از زوئمه که اقتصاد این شهر پیش از بحران در وضعیت رونق قرار داشت. در ۹ ماه نخست سال ۲۰۲۵، دوی بی رشد اقتصادی حدود ۴۰۷ درصدی را ثبت کرد. در همان سال، حدود ۹۸۰۰ میلیون‌به دوی بی مهاجرت کردند و برآورد می‌شود نزدیک به ۶۳ میلیارد دلار ثروت تازه را با خود به این امارت آوردند.

سه‌شنبه ۲۲ اردیبهشت ۱۴۰۵ ■ ۲۴ ذی‌القعدة ۱۴۴۷ ■ May ۱۲ ۲۰۲۶ ■ سال دوم ■ شماره ۴۵۸

■ چاپخانه: نگار نقش ■ تلفن: ۶۶۱۲۸۶۱۲ ■ روابط عمومی: ۰۹۲۱۳۹۰۹۶۹

■ مدیر مسئول: مهدی مهرپور

■ کد پستی: ۱۵۸۶۶۱۳۴۱۳ ■ آدرس: تهران، خیابان میرزای شیرازی، کوچه ۱۵، پلاک ۴۴، طبقه ۲

صندوق‌های طلا و صندوق‌های کالایی کماکان گزینه اول سرمایه‌گذاران

گزارش

داده‌های دو هفته اخیر بازارها نشان می‌دهد جریان پول حقیقی میان صندوق‌های طلا و درآمد ثابت با سرعتی بی‌سابقه در حال چرخش است و کارشناسان معتقدند هفته پیش‌رو

بودجه انقباضی؛ ضربه پنهان به عمران ورفاه عمومی

مرتضی ماکنالی

در شرایطی که تورم بیش‌تر از ناحیه فشار هزینه و محدودیت عرضه شکل گرفته باشد، رشد کمتر از تورم در بودجه عمومی نه تنها به مهار تورم منجر نمی‌شود، بلکه قدرت واقعی دولت در اقتصاد را کاهش می‌دهد. نسبت بودجه عمومی به تولید ناخالص داخلی در ایران از حدود ۲۵ درصد در نیمه دهه ۱۳۸۰ به حدود ۱۳ تا ۱۲ درصد در سال‌های اخیر رسیده و نسبت بودجه عمرانی به تولید ناخالص داخلی نیز از حدود ۵۰ تا ۵۰ درصد در سال ۱۳۸۵ به کمتر از ۲ درصد کاهش یافته است. ارزش به‌روز نشده بودجه عمرانی پرداخت‌شده در سال ۱۳۸۵ به قیمت‌های سال ۱۴۰۴ بیش از ۵۳ هزار میلیارد تومان برآورد می‌شود؛ در حالی که کل پرداخت عمرانی سال گذشته، حتی با تحقق ۱۱۰ درصدی، حدود ۶۰ هزار میلیارد تومان بوده است. انقباض بودجه‌ای با کاهش تقاضای مؤثر، تضعیف خدمات عمومی، افت سرمایه‌گذاری عمرانی و طولانی‌تر شدن طرح‌های زیرساختی، هزینه‌های گسترده‌ای به اقتصاد تحمیل می‌کند.

سیاست‌گذاری اقتصادی در شرایط تورمی، ویژگی‌هایی متفاوت از سیاست‌گذاری در شرایط ثبات قیمت‌ها دارد.

وقتی تورم از سطح تک‌رقمی فراتر می‌رود، سیاست‌گذاری نیز دشوارتر می‌شود.

در سیاست‌گذاری اقتصادی متناسب با رویکرد جریان متعارف اقتصاد، کنترل تورم بر سایر اهداف مقدم دانسته می‌شود. به همین دلیل، در حوزه سیاست‌گذاری مالی و به‌طور مشخص در زمان تدوین و تنظیم سند بودجه، یکی از سیاست‌های پیشنهادی در شرایط تورمی، کاهش رشد سقف کل بودجه است. از نگاه اقتصاددانان همسو با این رویکرد، اگر سقف بودجه سال بعد نسبت به سقف بودجه سال جاری رشد اندکی داشته باشد یا بدون رشد باقی بماند، می‌توان آن را بودجه‌ای خوب و ضد تورمی دانست و به کلیات آن رأی مثبت داد. هدف از توصیه به اتخاذ این رویکرد، جلوگیری از تشدید کسری بودجه و کاهش نرخ تورم است. با توجه به اینکه در این نگاه، ریشه تورم عمدتاً در سمت تقاضا و رشد نقدینگی جست‌وجومی‌شود، معمولاً به جای توصیه به ایجاد منابع درآمدی جدید یا ارتقای مؤثر سایر منابع درآمدی دولت، بر کاهش هزینه‌ها تأکید می‌شود. فارغ از اینکه این راهبرد و توصیه سیاستی درست است یا خیر، اجرای چنین توصیه‌ای آثار گسترده‌ای بر اقتصاد و بودجه عمومی دارد.

کوچک شدن قدرت واقعی بودجه عمومی

اولین اثر این رویکرد در سیاست‌گذاری مالی، کاهش نسبت بودجه عمومی به تولید ناخالص داخلی و کاهش ارزش حقیقی بودجه عمومی به قیمت‌های ثابت است. به بیان دیگر، با انقباض بودجه، قدرت بودجه عمومی و میزان اثرگذاری آن بر اقتصاد کاهش می‌یابد. یکی از مسئله‌هایی که اغلب مورد غفلت قرار می‌گیرد، هزینه‌های تأمین نکردن منابع مورد نیاز اقتصاد در شرایط تورمی است. در واقع، نگرانی نسبت به آثار تورمی بودجه همواره برجسته است، اما به تبعات انقباض بودجه کمتر توجه می‌شود.

کاهش تقاضای مؤثر در اقتصاد

اولین هزینه انقباض بودجه، کاهش سطح تقاضا در اقتصاد است. در شرایطی که یک اقتصاد با کمبود تقاضای کل مواجه است و تورم در آن عمدتاً از نوع تورم ناشی از فشار هزینه است، انقباض بودجه به کاهش بیشتر تقاضای کل منجر می‌شود. در هر اقتصادی، تولید و عرضه کالا زمانی انجام می‌شود که تقاضایی برای آن وجود داشته باشد. در صورت نبود یا کمبود تقاضا، پس از تکمیل موجودی انبارها، تولید متوقف خواهد شد. نتیجه توقف تولید نیز کاهش درآمد بنگاه و به تبع آن، کاهش پرداخت دستمزد به نیروی کار یا حتی اخراج نیروی کار است.

این کاهش تقاضا از چند ناحیه بر تقاضای کل اثر می‌گذارد.

می‌تواند یک نقطه تعیین‌کننده در روند معاملات باشد. در حالی

که بازار سهام این هفته نیز تا روز دوشنبه تعطیل اعلام شده

اما نگاه فعالان بازار سرمایه به نوسانات نرخ دلار و اخبار سیاسی دوخته شده است.

داده‌های دو هفته اخیر نشان می‌دهد جریان پول حقیقی میان صندوق‌های طلا و درآمد ثابت با سرعتی بی‌سابقه در حال چرخش

است و کارشناسان معتقدند هفته پیش‌رو می‌تواند یک نقطه

تعیین‌کننده در روند معاملات باشد.

بر این اساس باید گفت پس از ورود قدرتمند ۱۶ هزار میلیارد تومانی به صندوق‌های طلا و خروج ۱۱٫۸ همتی از صندوق‌های درآمد ثابت در هفته گذشته، اکنون بازار در انتظار مشخص شدن مسیر جدیدی است. در این میان تحلیلگران مهم‌ترین

متغیر اثرگذار را سطح ریسک‌های سیاسی و جهت حرکت نرخ دلار می‌دانند.

دو سناریوی متضاد پیش‌روی سرمایه‌گذاران

با توجه به خبرهای مربوط به مذاکرات و توافق که طی روزهای گذشته منتشر شده، حالا دو سناریوی اصلی برای هفته پیش رو سرمایه‌گذاران وجود دارد. سناریو نخست کاهش تنش‌ها است و در صورت مخایره شدن نشانه‌هایی از کاهش تنش‌ها و تلطیف فضای سیاسی، بازار ارز می‌تواند وارد فاز اصلاح شود. در این حالت، افت نسبی قیمت دلار از جذابیت صندوق‌های طلا کاسته و سرمایه‌ها دوباره به سمت صندوق‌های درآمد ثابت حرکت خواهد کرد. در سناریو دوم که مقابل سناریوی نخست بوده و تشدید تنش‌ها است، اگر اخبار منفی منتشر شود یا بازار احساس کند احتمال توافق کاهش یافته، نرخ دلار بار دیگر به سمت سطوح بالاتر حرکت کرده و موج جدیدی از ورود پول به صندوق‌های طلا شکل خواهد گرفت.

تعطیلی بورس، محرک رفتارهای کوتاه‌مدت

یک نکته کلیدی در این میان اما تأثیر تعطیلی طولانی مدت بازار سهام بر نوسانات صندوق‌ها است. این در شرایطی است که سازمان بورس اعلام کرده تا لار شش‌ه‌ای دست‌کم تا روز دوشنبه تعطیل خواهد بود و این وضعیت باعث شده بخش مهمی از نقدینگی سرگردان که در شرایط عادی میان سهام و صندوق‌ها توزیع می‌شد، این روزها صرفاً میان صندوق‌های طلا و درآمد ثابت در رفت‌ووبرگشت باشد. مجموعه عوامل یاد شده هم موجب شد سرعت جابه‌جایی پول میان صندوق‌ها به شکل محسوسی افزایش یافته و افق تصمیم‌گیری معامله‌گران کوتاه‌تر شود. این در حالی است که کارشناسان معتقدند فضای اقتصادی کشور همچنان تورمی است و حتی احتمال ثبت تورم بیشتر هم مطرح می‌شود؛ ضمن این که بسیاری از شرکت‌ها هنوز به وضعیت تولید قبل از جنگ بازنگشته‌اند و احتمال کمبود برخی مواد اولیه در ماه‌های آینده وجود دارد. بنابراین در چنین شرایطی، صندوق‌های طلا و صندوق‌های کالایی همچنان گزینه نخست سرمایه‌گذاران تا پایان سال باقی می‌مانند؛ چراکه هدف اصلی بسیاری از مردم دیگر کسب سود نیست، بلکه حفظ ارزش پول است. آنچه مسلم است، بازارهای مالی در هفته پیش‌رو بیش از هر زمان دیگری به اخبار سیاسی و نوسانات دلار وابسته خواهند بود.

تنگه‌هرمزوپایان تجارت بی‌طرف

ریچارد بالدوین در مقاله خود نشان می‌دهد که تجارت جهانی دیگر یک سازوکار بی‌طرف و فقط اقتصادی نیست؛ آمریکا با تعرفه‌ها و تحریم‌ها، چین با کنترل آهن‌رباهای کمیاب و ایران با تکیه بر موقعیت راهبردی تنگه هرمز، هر یک بخشی از اقتصاد جهانی را به ابزار قدرت تبدیل کرده‌اند. از این منظر، نگرانی اصلی غرب فقط بسته شدن تنگه هرمز یا افزایش هزینه کشتیرانی نیست، بلکه سابقه‌ای است که می‌تواند به سایر راهگذرهای حیاتی جهان نیز سرایت کند. برای ایران، این وضعیت فرصتی برای تبدیل مزیت جغرافیایی به یازدارندگی پایدار است؛ مشروط بر آنکه اقدام در تنگه هرمز، هوشمندانه، مرحله‌بندی‌شده و قابل دفاع باشد.

رهبر شهید انقلاب، حضرت آیت‌الله خامنه‌ای، برای سال‌ها هشدار دادند اعتماد به غرب خطاست و نظام سلطه هیچ‌گاه دست از زباده خواهی‌رنمی‌دارد. مقاله ریچارد بالدوین درباره تنگه هرمز نیز، از زاویه‌ای غربی، بخشی از همین حقیقت را آشکار می‌کند: تجارت جهانی، برخلاف تصویر رسمی و تبلیغاتی آن، دیگری نظام بی‌طرف، قانون‌مند و فقط اقتصادی نیست؛ بلکه به یکی از ابزارهای اصلی قدرت در رقابت‌های ژئوپلیتیکی تبدیل شده است.

افشای ماهیت واقعی نظام تجارت جهانی

بالدوین با صراحت می‌گوید آمریکا و چین، تجارت جهانی را تسلیح کرده‌اند. او تأکید می‌کند که در سال ۲۰۲۵، ترامپ واردات آمریکا را در مقیاس جهانی به ابزار فشار تبدیل کرد و چین نیز با تسلیح انحصار خود بر آهن‌رباهای کمیاب پاسخ داد. از منظر جمهوری اسلامی ایران، این اعتراف به معنای پایان فریب «نظام بین‌الملل مبتنی بر قانون» است. آنچه غربی‌ها دهه‌ها با عناوینی مانند «سازمان تجارت جهانی»، «حقوق بین‌الملل» و «دموکراسی» عرضه می‌کردند، امروز در قالب تعرفه‌های ترامپ، تحریم‌های بایدن و کنترل ابزارهای حیاتی تجارت جهانی آشکار شده است. هدف این نظام هیچ‌گاه رفاه مشترک نبوده، بلکه حفظ سلطه اقتصادی بر جهان سوم و کشورهای مستقل بوده است. رهبر معظم انقلاب بارها تأکید کرده‌اند که اقتصاد مقاومتی یعنی اقتصادی که در برابر تهدیدات متوقف نشود. امروز، تحلیل بالدوین نیز نشان می‌دهد تهدیدات اقتصادی به مرحله جنگ اقتصادی علنی رسیده است.

تنگه هرمز؛ حق ایران در برابر فشار جهانی

بالدوین می‌گوید تنگه هرمز برای نخستین بار در تاریخ مدرن بسته شده است؛ اما او عاملان‌ها را از روی غفلت، به ریشه اصلی این وضعیت نمی‌پردازد. جمهوری اسلامی ایران بارها اعلام کرده است که هرگونه اقدام در خلیج فارس، در چارچوب حقوق بین‌الملل و حق دفاع مشروع صورت می‌گیرد.

وقتی آمریکا بدون مجوز شورای امنیت، تأسیسات هسته‌ای ایران را تهدید به حمله می‌کند، وقتی توانهای جنگی آمریکا در آب‌های پیرامونی ایران رفت‌وآمد می‌کنند و وقتی تحریم‌های یکجانبه، معیشت مردم ایران را هدف می‌گیرد، آیا ایران حق ندارد از مهم‌ترین اهرم جغرافیایی خود برای دفاع از منافع ملی استفاده کند؟

بالدوین با نگرانی می‌گوید اقدام ایران ممکن است تسلیح شدن کشتیرانی را عادی کند؛ اما از این واقعیت عبور می‌کند که غرب خود آغازگرین عادی‌سازی بوده است. تحریم نفتکش‌های ایران، توقیف کشتی‌های ایرانی در جبل‌الطارق و دریای مدیترانه و ایجاد ائتلاف‌های نظامی در خلیج فارس، همگی مصادیق تسلیح کشتیرانی از سوی همان کشورهایی است که امروز از بسته شدن تنگه هرمز شاکی هستند.

نویسنده مقاله می‌گوید خطر اصلی، سابقه‌ای است که ایران ایجاد می‌کند. او به این مسئله اشاره می‌کند که اندونزی نیز ایده دریافت عوارض در تنگه مالاکا را مطرح کرده است.

از نگاه یک تحلیلگر ایرانی، این مسئله را باید یک دستاورد راهبردی برای جبهه مقاومت ارزیابی کرد. قدرت نظامی سلطه‌گر برای قرن‌ها به این باور عادت کرده بودند که فقط آن‌ها حق دارند اقتصاد، تجارت، فناوری و مسیرهای دریایی را به ابزار قدرت تبدیل کنند؛ اما امروز ایران نشان داده است که کشورهای مستقل نیز می‌توانند از موضع قدرت سخن بگویند.